

Conservatieven en ultra's in Amerika : The John Birch Society

door Hugo WALSCHAP,

Ambassadeur.

★

« Laat ons een ogenblik uitweiden over die zeer bijzondere eigenschap van onzen tijd, de ergdoenerij. »

Huizinga, Cultuurhistorische Verkenningen.

Het politiek leven in de Verenigde Staten gaat mank aan een ontstentis aan ideeën. De partijen onderscheiden er zich minder naar hun opvattingen dan naar hun « houding ». Men is er bv. Republikein zoals men in België van katholieken huize is. Sinds de crisis van de jaren dertig, gaat de Demokratische partij voor *liberal* door, zegge vooruitstrevend, maar dan op zuiver pragmatische basis, te weten dat « environment is the key to removing inferiority » (Walter Lippmann). In het verleden, zowel als thans nog in het Zuiden van het land, is zij vaak reaktionair opgetreden, vergeleken met haar rivaal de Grand Old Party (GOP), die heden ten dage nochtans met *conservatism* wordt vereenzelvigd. Maar dan dient men te bedenken dat in Amerika, zoals Stanley Hoffmann opmerkt, « conservatism is the conservation of progress » (1). Zulke lapidaire dooedoeners tonen aan hoe weinig, in de Nieuwe Wereld, de termen rechts en links aan de traditionele indeling van het Europees politiek toneel beantwoorden.

Dit verschijnsel is vooral te wijten aan de evangelische aard van de Amerikaanse maatschappij, of hetgeen historisch doorgaat voor de *American Dream* die aan dit land gestalte heeft gegeven en sinds Goethe en Tocqueville de volkeren heeft begeesterd. Wat men de *American Dream* noemt, komt neer op een heilsleer voor kleine luiden, ontsnapt aan verdrukking en belust op grenzeloze *opportunities*. De Nieuwe Wereld was niet slechts een Eldorado, maar de hiernamaalsverwachting in

(1) Stanley HOFFMANN, *The American Style*, in *Foreign Affairs*, January 1968.

werkelijkheid gebracht : « une société fondée sur la convergence supposée de la vertu et de la prospérité » (2). Daarom houdt de overgrote meerderheid in dit land nog steeds aan het calvinistisch vooroordeel, dat « armoede ofwel aan een ingeboren aard, ofwel aan morele minderwaardigheid is toe te schrijven » (Walter Lippmann). De visie van een leven vol belofte en persoonlijke voldoening heeft het zogenaamde *early American character* geboetseerd, waar het individualisme, de zin voor lotsbestemming en de bezitsdrang in versmolten zijn, zowel als de hang naar het kolossale, de bewondering voor de « man van de daad », het empirisme, de solidariteitszin van het egalitarisme en tenslotte de eenvoudige hartelijkheid, die Jacques Maritain « la gentillesse américaine » heeft genoemd (3).

Maar één trek overheerst alles : het geloof in de vooruitgang. Een mirakuleuze opkomst en bloei hebben een onwrikbaar vertrouwen gevestigd in de superioriteit van de *American way of life*, waar, zoals men zegt, « alles mogelijk en zelfs waarschijnlijk wordt ». Vandaar de bestendige toevlucht tot de superlatief, in tegenstelling tot het Engels gebruik van het « understatement ». Het Amerikaans optimisme is echter niet gespeend van zelfvoldaanheid (*complacency*) en eigendunk (*selfrighteousness*), die typisch zijn voor behoudzucht op alle gebied. Een en ander verklaart waarom alleen in het meest dynamisch land ter wereld het conservatisme, paradoxaal genoeg, diep eerbiedwaardig is gebleven. Niet minder dan 70 % van de bevolking beschouwt zich trouwens als conservatief of centrum (*middle of the road*), terwijl slechts 17 % zich vooruitstrevend (*liberal*) noemt (4).

Het sociaal optimisme geeft ook aanleiding tot een onbedwingbaar mesianisme. In Amerika is men, vrij algemeen, geneigd de uitlating van Herman Melville te onderschrijven : « Wij Amerikanen zijn een volk apart, een uitverkoren volk, het Israël van de moderne tijd. Wij dragen de ark der menselijke vrijheden ». Of, zoals Emerson het uitdrukte : « The office of America is to liberate ». Als nationalistische mystiek moge dit lyrisme verre van uniek lijken (men denke aan Barrès, Tolstoj of Dostojewski), maar het tekent wel terdege het godsdienstig beginsel van het Amerikaans geweten, de moralistische trant van zijn wereldvisie en de stichtende aard van zijn « zending » : het universeel leadership.

Daarom is de doorsnee Amerikaan beducht tegen alles wat de komst van het Beloofde Land in de weg kan staan, hetgeen hij liefst gewoonweg

(2) Alain CLÉMENT, L'Amérique au Tournant, in Le Monde, 3 avril 1968.

(3) The American Character, A conversation, Center for the Study of Democratic Institutions, 1962.

(4) Opiniepelling van de HARRIS Poll, December 2, 1968.

als *un-American* bestempelt. De bedreiging komt trouwens zowel van binnen als van buiten en boezemt hem bestendig waakzaamheid en vrees in, die soms een manie kunnen worden of in paniek overslaan. Zij doortrekken de ganse geschiedenis van de V.S., vaak met buitenissige of hysterische accenten, maar ook in milde vorm, bij de man in de straat of bij de gematigde intellectueel. In 1966 verklaarde oud-Staatssecretaris Dean Rusk voor het House Foreign Affairs Committee: « De wereld is rond. Slechts éénderde van de mensheid slaapt op een gegeven ogenblik. De meerderheid is wakker en *waarschijnlijk bezig ergens kwaad uit te halen* » (5). Met zulke kijk op de buitenwereld, is het niet te verwonderen dat uitdrukkingen als *troublemaker* en *trouble-shooter* typisch Amerikaanse formules zijn ter « verklaring » van het wereldgebeuren.

De belaging van den vreemde heeft in de Verenigde Staten verlerlei namen gehad: Engeland (de koloniale verdrukker), Frankrijk (omwille van de Revolutie), Italië (vanwege de Maffia, die, op het einde van vorige eeuw, bijna een oorlogsverklaring aan Rome verwekte), Japan (het gele gevaar), Sowjet Rusland en *last but not least* China (de moderne Anti-Christ). Het geloof in de anti-Amerikaanse samenzwering slaat soms over in vervolgingswaan. Diplomatiek gezien, komt het afwisselend voor in afgekeerdheid en isolering (de idee van de « Amerikaanse burcht », die doet denken aan het omsingelingscomplex van de Sowjet-Unie na de revolutie) en in zijn tegendeel, het expansionisme en het interventionisme ten allen prijze, hetgeen, zoals men weet, meestal een omgekeerd isolationisme is. Volgens professor Neal D. Houghton gaat het hier, in de grond, om de angst « to live in the normal course of world history » en de behoefte aan een « short cut to complex problems » (6). Vandaar dat Sir Denis Brogan (Cambridge) de Amerikanen een volk van « short distance crusaders » noemt.

Ongetwijfeld is de huiver voor besmetting van buiten of binnen, een overblijfsel van het puritanisme, dat een orthodox ritueel, als een soort bezweringstechniek, in het leven heeft geroepen, tezamen met logge denkgewoonten en een voorliefde voor ronkende platitudes, die de Amerikaan moeten geruststellen over zichzelf. Zoals Sartre opmerkt: « et l'importance qu'ils attachent, mon Dieu, à penser tous ensemble les mêmes choses ».

De ondermijning van Amerika van binnen uit (*the Trojan Horse complex*), werd om beurten toegeschreven aan het Jacobi-

(5) The New York Times, February 1, 1966 (cursief van mij).

(6) Some Domestic and International Implications of the 1964 Elections in the U.S. (Background, Journal of the International Studies Association, University of Southern California, August 1965).

nisme, het Katholicisme (de katholieken waren verkocht aan Rome), het Socialisme (sinds 1890) en het Bolsjewisme (sinds 1920). De verdenking van een of andere « vijfde kolom » is altijd levendig en leidt soms tot amok: na de aanval op Pearl Harbor in 1941, werden méér dan 120.000 Amerikaanse Japanners, zonder omhaal, uit Californië gedeporteerd en voor vier jaar in concentratiekampen gehouden (7). In de politieke arena, waar persoonlijke afrekeningen niet van de lucht zijn, viert de verdachtmaking hoogtij. Zij zinspeelt steeds op het « on-amerikaans » gedrag van de tegenstrever (8). De aard van dit verwijt, ja het begrip zelf, is al tekenend voor het milieu waar het opgeld maakt.

De terreur van de beruchte wijlen senator Joe McCarthy, die duizenden zijner landgenoten (w.o. Oppenheimer, Lattimore en John Patton Davies) vervolgd en gebroodroofd heeft, is hiervan noch het enige, noch laatste voorbeeld. Een *Committee on Unamerican Activities* werd reeds in 1938 opgericht door het House of Representatives te Washington, waar vele voorlopers van de latere senator van Wisconsin zich onderscheiden hebben, zoals Martin Dies, Morgan Moulder (die veertig musici liet afdanken), John Rankin (die Hollywood wilde « schoonvegen »), Francis Walter, die zelfs de *National Council of Churches of Christ* voor anti-Amerikaans hield, of Harold Velde, die bisschop Oxnam voor communist uitkreet (9).

Politiek opportunisme werkte de heksenjacht vaak in de hand. Richard Nixon kloeg niet slechts Alger Hiss aan, maar ook Harry Truman, Adlai Stevenson en Dean Acheson, die hij beschuldigde « to cover up the communist conspiracy ». Sinds de *Subversive Activities Control Act* van 1950, waarvan de Commissie (Board) onlangs nieuw leven werd ingeblazen, heeft de Inquisitie zich over het ganse land verspreid. Arizona heeft sinds 1961 een *Communist Control Act*, zoals talrijke Staten van de Unie. Californië legt één of meerdere eden van loyaleit (loyalty oaths) op aan ambtenaren, professoren e.d., hetgeen eindeloze geschillen en persoonlijke tragedies heeft verwekt. De Universiteit van Californië weert, sinds twintig jaar, systematisch alle professoren die verdacht kunnen worden van communisme. Onlangs is een nieuwe crisis uitgebroken toen een jong vrouwelijk negerprofessor in filosofie, oud-studente van de bekende professor Herbert Marcuse aan dezelfde universiteit, ontslagen werd, daar zij lid bleek te zijn van de communistische partij. De rassenkwestie kwam hiet het ketterijprobleem nog verergeren. Een

(7) Allan R. BOSWORTH, *America's Concentration Camps*, 1967.

(8) Bruce L. FELKNOR, *The Art of Dirty Politics*, 1966.

(9) Walter GOODMAN, *The Committee*, 1968.

typisch voorbeeld van het *security syndrome* in de Verenigde Staten is het geval Harvey Matusow (10). Deze oud-communist uit de jaren 1940, werd door F.B.I. in dienst genomen, later wegens meened veroordeeld en voor zes jaar gevangen gezet, nadat bleek dat hij 250 personen valselijk beschuldigd had.

Zulke min of meer karikaturale uitingen van Amerikanisme (« the only good Red is a dead Red », dixit de *New York Daily Press*) zijn schering en inslag in de behoudsgezinde sectoren van de openbare mening : de kleine middenstand, de landbouwers, vele industrie-arbeiders, nieuwe immigranten, die zich een brevet van goed gedrag en zeden willen verschaffen, alsmede in zekere streken vooral het Zuiden, waar het behoud van het statu quo primeert. Traditionalisme (« the old christian values », « we, Godfearing people » enz.), patriottisme (« America, love it or leave it »), folklore en nationale « eigenheid » (« America First ») spelen er de hoofdrol. Zij worden getint door een min of meer verkapt racisme, waarvan de krampachtige uitbarstingen, die karakteristiek zijn voor een land van immigranten, zich tegen Joden, Italianen of Katholieken, zowel als tegen zwarten kunnen richten.

Vóór twee jaar, toen het Opperste Gerechtshof Virginia's taboes ongrondwettelijk verklaarde, bestonden in 17 staten van de Unie nog wetten die gemengde huwelijken verboden. Onder de twaalf meest ontwikkelde landen ter wereld is Amerika trouwens het hevigst tegen zulke bindingen gekant — 72 % van de bevolking is er wars van (11). Men begrijpt dat de *National Advisory Commission on Civil Disorders* (de zogenaamde Kerner Commissie) de V.S. « basically a racist society » heeft genoemd, waarin de splitsing der rassen de maatschappij « uiteen dreigt te scheuren ». Dergelijke stromingen zijn aan alle rechtse bewegingen verwant, van de eerbiedwaardige Veterans' Organisations, de American Legion, de Daughters of the American Revolution en de Native Sons and Daughters of the Golden West, tot de extremistische en min of meer geheime Ku-Klux-Klan, Minute Men en White Citizens Councils toe, waar slechts drie factoren als maatstaf gelden : witte huid, Amerikaans van geboorte, protestantse godsdienst.

De *John Birch Society* (JBS) is echter de meest typische dezer verenigingen. Zij werd in 1958, te Indianapolis, gesticht door een confiseur uit Belmont (Boston), Robert Welch, die haar noemde naar een protestants missionaris in China, in spionage verwickeld en tien dagen

(10) Max LERNER, *America as a Civilization*, 1957, Vol. I, p. 456.

(11) Vlg. een internationaal Gallup onderzoek, in *The Los Angeles Times*, November 11, 1968.

na de tweede wereldoorlog door de communisten doodgeschoten. De JBS beweert een patriottische beweging te zijn, van onpartijdige en zuiver opvoedkundige aard, die zich niet met politiek inlaat. Hetgeen niet belet dat zij ageert in vele middelen, vooral politieke en dat haar eerste geloofspunt de communistische samenzwering is. De *conspiracy* moet bijgevolg door alle middelen (mass-media, publiciteit, drukkingsgroepen) aan de kaak gesteld en zodoende ontzenuwd worden. Volgens Robert Welch is de rode bedreiging trouwens slechts de buitenkant van een nog veel gevaarlijker *inner circle*, de zogenaamde *Insiders*, die thans reeds Washington en Moskou beide in handen hebben (*sic*)! In 1966 verklaarde de leider van de JBS dat de oorsprong van dit komplot tot... 1776 opklimt en te vinden is in de schoot van een Beierse vrijmetselaarssekte, de *Illuminati* (12).

De ontmaskering van deze samenzwering heeft Welch zich tot levenstaak gesteld. Overigens geeft hij zich weinig moeite zijn beweringen te staven en preekt dus meestal voor overtuigden. Het « bewijs » van zijn stellingen zou eenvoudig blijken uit Washington's buitenlandse politiek, die in Congo tegen de « kristen » Tsjombe en in Vietnam tegen de « kristen » Diem was gericht en, in de regel, de ex-koloniale gebieden aan Moskou heeft uitgeleverd. Daarom is Kennedy, zowel als De Gaulle, een handlangers van de Communistische Internationale. Eisenhower, Roosevelt en Truman waren eveneens « dedicated, conscious agents of the anti-American conspiracy ». Vermits de ontmaskering van dit gevaar de voorname taak blijft, vond de JBS Joe McCarthy « belangrijker » dan generaal Franco et maarschalk Tsjang Kai Tsjek, aan wier strikte orthodoxie en strijdvaardigheid nochtans moeilijk kan getwijfeld worden.

Om dezelfde reden zijn de Verenigde Naties verwerpelijk, want zij « bevorderen de verspreiding van het communisme ». In 1964 voerde de JBS een campagne tegen de bekende firma Xerox Corporation, die een televisieprogramma voor de UNO had bekostigd. Hetzelfde lot werd beschoren aan de luchtvaartmaatschappij United Airlines, die het symbool van de Verenigde Naties tot embleem had genomen. Toen er sprake van was de handel met de Oost-landen te vergemakkelijken en hulp aan zekere communistische landen te verschaffen, ontketende de JBS een grootscheepse campagne per brief. Zij stuurde ook aan Staatssecretaris Christian Herter een openbare boodschap, die door tienduizenden leden ondertekend was en als volgt opgesteld : « Castro is communist ; Trujillo is anti-communist ; aan welke zijde staat U ? ». What Vietnam aangaat, is zij natuurlijk formeel : de oorlog kan onmiddellijk en afdoend gewon-

(12) The Wall Street Journal, September 29, 1967.

nen worden, als hij met de « nodige middelen » wordt gevoerd ; die middelen zullen noch China, noch Rusland in het konflikt brengen ; alle zogenaamde wrijvingen tussen Moskou en Peking zijn zuiver komedie, om Amerika in slaap te wiegen (13).

Op binnenlands plan, roept de JBS de reaktionaire bewegingen uit de geschiedenis van de VS voor den geest : de *Sant Lot Party* (1870), de *American Native Party* (1880), de *State Grange*, enz., die elke vorm van protectionisme en partikularisme ophemelden. Zij verwijt aan de federale regering te Washington de socialisering en de kollektivering van de economie, de inmenging in het privéleven en de verdrukking of de uitschakeling van de gewestelijke besturen.

Men kan ook vermoeden dat de JBS de *Civil Rights Bill* verwerpt en brandmerkt als « heiligschennend, immoreel en ongrondwettelijk ». Tenzelfdertijd verklaart zij evenwel niet tegen de negers gekant te zijn (zij telt zelfs een honderdtal zwarte leden), maar « alleen » tegen de bewegingen die opkomen voor hun emancipatie, omdat die « door communisten worden uitgebuit ». Om dezelfde reden is de JBS tegen « sex-education » in de scholen gekant, want die leidt tot demoralisatie en zedenverderf, waarvan de communistische samenzwering zich bedient om Amerika « uit te hollen » (14). Zij treedt daarom in zekere drukingsgroepen op, met sprekende namen, zoals MOMS (Mothers for Moral Stability), PAUSE (People Against Unconstitutional Sex Education), CLEAN (Californie League Enlisting Action Now) e.d. Men zal wel begrijpen dat de JBS oproer aan de universiteiten, onrust in de ghetto's der reuzesteden en protestbewegingen in het leger evenzeer verfoeit. Vermits onlusten allerhande Amerika's veerkracht, strijdvaardigheid en eendracht aantasten, verraden zij meteen het komplot dat er de oorzaak van is en hen die er de hand in hebben. Naar de woorden van Robert Welch op de tiende verjaardag van de vereniging, moeten de VS « een nieuwe Monroeleer afkondigen en de wereld diets maken dat het hen ernst is (*that America means business*) ».

In hoever worden deze simplismen door de man in de straat gedeeld, of tenminste geduld? Worden zij niet eerder voor hersenschimmig gehouden en op schoudergeschok onthaald? Dank zij haar gevel van « opvoedende instelling », weet de JBS het uitzicht van respectabiliteit te bewaren, waar de doorsnee Amerikaan veel belang aan hecht. John

(13) Verklaring van Robert WELCH op 7 maart 1969 (Los Angeles Times, March 8, 1969).

(14) Volgens een hoofdartikel in *American Opinion*, orgaan van de J.B.S., January 1969.

Rousselot, voormalig *public relations director*, formuleerde de oogmerken van de JBS daarom in volgende gematigde termen :

1. Less government (lees : minder overheidsinmenging).
2. More individual responsibility (lees : meer zelfbeschikking).
3. A better world (lees : weg met de belagers van de VS).

Vandaar dat, in 1962, niet minder dan negen miljoen Amerikanen, op vijftig miljoen « bewuste » volwassenen, van oordeel waren dat de JBS een « verdienstelijke organisatie was in de strijd tegen het communisme » (15). Die zienswijze is thans waarschijnlijk nog even ruim verspreid, gezien de bijval van George Wallace's *American Independence Party*, tijdens de laatste presidentverkiezingen (14 % der stemmen). Deze scheurpartij tussen Demokraten en Republikeinen was grotendeels in handen van « Birchers » (alleszins voor zover het sleutelstellingen betrof) en kleefde trouwens alle opvattingen van de JBS aan (16).

Spijts haar indrukwekkende aanhang, telt de beweging echter niet meer dan ongeveer 70.000 leden (een achteruitgang van 10.000 sinds 1966). Volgens sommige kenners zou zij zelfs op niet meer dan 30 à 40 duizend getrouwen kunnen rekenen, over 4.000 cellen (chapters) in het ganse land verdeeld. De JBS heeft overigens haar doel, één miljoen leden te bereiken, opgegeven en beoogt thans niet meer dan 400.000 aanhangers te behalen, hetgeen aantoon hoezeer haar ambities zijn gedaald.

Talrijke vooraanstaande leden hebben zich trouwens afgescheurd. Anderen geven vrij lucht aan hun wrevel jegens de « radikale » Birchers en voornamelijk t.o.v. Robert Welch. De JBS werd niet alleen afgestraft door sommige min of meer gematigde conservatieven (Morton, Dirksen, Ford) uit de Republikeinse partij, waaronder zij nochtans instemming vindt, maar zelfs door Barry Goldwater, die in 1964 zijn benoeming tot GOP-kandidaat voor het presidentschap aan de JBS te danken had. De senator van Arizona heeft steeds de steun van de JBS aanvaard, maar haar stichter, Robert Welch, terzelfdertijd voor een extremist uitgekreten en geëist dat de beweging de namen harer leden zou bekend maken. Richard Nixon daarentegen, heeft nooit van de JBS gewild en reeds in 1962 haar bijstand publiek van de hand gewezen. Vóór de machtsovername in januari 1969, stuitte de nieuwe president al op felle aanvallen van de Birchers tegen zijn benoemingen van « liberale » voormannen zoals Kissinger, Murphy en Moynihan.

(15) Alan WESTIN, *The Radical Right*, 1964.

(16) *The Wall Street Journal*, October 24, 1968.

Ook onder behoudsgezinden verwekken dergelijke aantijgingen vaak ontstemming, zoals blijkt uit de houding van een parlementaire commissie, die voor haar eng conservatisme alom bekend staat. In 1963 stelde het *California Senate Fact Finding Committee on Unamerican Activities* een onderzoek in naar de handel en wandel van de JBS. Volgens het rapport dat hierover bescheid deed, zou de vereniging noch geheim, noch subversief, noch anti-semitisch zijn. De JBS verkondigde ruimschoots deze bevindingen om haar beeld in de openbare mening op te kalfateren. In 1965 gaf dezelfde commissie echter een tweede verslag uit, dat begrijpelijkerwijs door de Birchers volkomen terzijde werd gelaten. Hierin wordt opgemerkt dat zich aan de zelfkant van de organisatie een « lunatic group » bevindt van extremisten, nevropaten en maatschappelijk ontworichte elementen. Velen onder hen zouden voorzien zijn van een gerechtelijk dossier vanwege hun brutaal optreden of de verstoring van vergaderingen van andersdenkenden.

Hat rapport besluit met de woorden : « Wij staan thans méér afwijzend tegenover de JBS dan vroeger, aangezien haar bedrijvigheid, zoals weerspiegeld in de buitensporige artikelen van een lid van haar Nationale Raad, de heruitgave van « The Politican », de niet te verschonen gewelddaden van zekere onverantwoordelijke elementen en een bedenkelijke toename van anti-semitisme bij een minderheid van de leden, zulke kritiek, ons inziens, rechtvaardigt » (17).

Het zou nochtans even verkeerd zijn de JBS van de hand te doen omwille van de afkeur die haar te beurt valt, als haar af te schrijven vanwege haar bescheiden aantal leden. Zoals gezegd, strekt haar invloed veel verder, omdat zij door de band, zoniet de opvattingen, dan toch minstens de denktrant van de Amerikaanse kleinburger vertolkt. Daarenboven woekert zij met haar middelen, die overigens niet gering zijn : haar begroting bedroeg \$ 4.260.000 in 1966, tegen \$ 4.090.000 het jaar tevoren, terwijl 1 à 2 miljoen dollar voor haar behoeften rechtstreeks door leden werd uitgegeven. Onder deze laatsten bevindt zich een aantal bekende miljonairs, zoals de Texaanse petroleummagnaat H.L. Hunt en J. Howard Pew, president van de Sun Oil Company te Philadelphia.

Anderzijds beschikt de JBS over ongeveer 450 boekwinkels, waardoor haar literatuur en voornamelijk haar tijdschrift « American Opinion » aan de markt wordt gebracht. Zij zendt over honderd radiostations een wekelijks programma van vijftien minuten uit en verstuurt documentatie en films ter verspreiding van haar evangelie. In 1966 vervaardigde zij, onder de titel « Anarchy USA », een rolprent (voor \$ 75.000) van vijf en

(17) Benjamin R. EPSTEIN and Arnold FOSTER, The John Birch Society, 1966.

zeventig minuten, die de *Civil Rights Movement*, de studentenrellen, de opstand der ghetto's en het Opperste Gerechtshof hekelde. Castro's « Venceremos » wordt erin vertaald als « We shall overcome », de slogan van Martin Luther King, die hier vertoond wordt terwijl hij de hand drukt van Ben Bella (18). Een ander negerleider uit de *National Association for the Advancement of Colored People* (NAACP), Evers, die in 1963 in Mississippi werd vermoord, « heeft de communistische samenzwering gediend door begraven te worden als een martelaar ». De film trekt tenslotte van leer tegen de oud-president van het Supreme Court onder de strijdkreet « impeach Earl Warren » (Stel Earl Warren in beschuldiging). Zulke propaganda wordt meestal gevoerd door nevenorganisaties zoals « Truth About Civic Turmoil » (TACT), « To Restore American Independence Now » (TRAIN), « Support Your Local Police », e.d.

Daarenboven tracht de JBS in allerlei verenigingen door te dringen en die zo mogelijk naar haar hand te zetten. In het onderwijs (schoolboeken), krijgt zij voet in huis langs de talrijke PTA (*Parents-Teachers Associations*) om. Zij is er natuurlijk op uit sleutelstellingen te bezetten in de gewapende macht, de National Guard, de politie, en alles wat gelast is met het handhaven van de orde (*law and order*). In de politiek laat zij zich vooral gelden in de rechtervleugel van de Republikeinse Partij (the United Republicans, the Young Republicans, enz.). De Gouverneur van Californië, Ronald Reagan, ontving en aanvaardde openbaar de steun van de JBS. Zijn slogan *The Creative Society*, is afkomstig van een Birch-sympathisant, Dr. W.S. McBurny, dominee van de *United Community Church* te Glendale (Los Angeles). Volgens Reagan dekt deze term de filosofie van zijn kiesprogramma, waarvan de ultraconservatieve instelling zeker in de smaak van de Birchers moest vallen.

Met de min of meer verkapte steun van rechtse militanten, voert de JBS tenslotte een verbeterde kruistocht tegen alles wat voor *liberal* doorgaat of naar links zweemt. Haar typische zondebok is ADA (*Americans for Democratic Action*), waaraan Adlai Stevenson en de bekende economist John K. Galbraight, oud-Ambassadeur in Indië, prestige en invloed hebben gegeven. Maar zelfs neutrale of gematigde figuren, kabinetsleden of raadgevers van de Republikeinse president worden gebrandmerkt als onbetrouwbaar. Zo wordt Henry Kissinger verweten drie doctorstitels

(18) Ondanks het feit dat de negerleider in rechtse kringen voor een communistische stroman doorging, werd zijn moord op rekening van de communisten gezet. De eerbiedwaardige *Daughters of the American Revolution* voegden hieraan toe dat de moordenaar, James Earl Ray, een slachtoffer van de « communistische samenzwering » was.

van... Harvard te hebben verworven en gekant te zijn tegen « anti-communist leanings ».

Deze tragi-komische aanstellerij heeft de Birchers af en toe in opspraak gebracht en hun blazoën getaand. Generaal Edwin Walker trad nog brutaler op en werd uit het leger ontslagen. Thans hijst hij dagelijks de vlag van... Rhodesia vóór zijn huis te Dallas. Alhoewel de JBS op het beginsel staat tegen alle geweld gekant te zijn, worden vele Birchers vermengd in activistische of para-militaire formaties, waaraan het Amerika niet mangelt, zoals de *Minute Men*, een geheime groepering van ongeveer 25.000 man, die zich voorbereidt op een guerilla-oorlog, wanneer het land door de communisten zal overweldigd zijn...

Zulke bedenkelijke praktijken, van demagogie tot chantage toe, stoten de meerderheid van het Amerikaans publiek natuurlijk voor het hoofd. Zij worden echter vaak als buitenissige methodes weggewuifd, terwijl de goede bedoeling niet in twijfel wordt getrokken. De bedrijvigheid en de invloed van de JBS — een soort « Salt vaccine » tegen uitheemse (en dus « gevaarlijke ») invloeden, zoals zij het zelf uitdrukt — blijft daarom een kenschetsend aspekt van de Amerikaanse samenleving.

